

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026-2026/2027***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Wpływ turystyki na funkcjonowanie obszarów chronionych
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy (OiZZP)
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr hab. Paweł Czarnota, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Paweł Czarnota, prof. UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Zajęcia terenowe	Liczba pkt. ECTS
1	14							12	2

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku),**

wykład: zaliczenie z oceną

ćwiczenia terenowe: zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Posiadanie wiedzy z zakresu geografii, botaniki, zoologii i ekologii.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przekazanie pogłębionej wiedzy dotyczącej antropogenicznych przyczyn degradacji środowiska przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem ruchu turystycznego.
C2	Doskonalenie umiejętności oceny zagrożeń środowiska przyrodniczego na obszarach objętych różnymi formami ochrony.
C3	Kształtowanie postawy ponoszenia zawodowej odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego, ukierunkowanej na podejmowanie działań zmierzających do ograniczania negatywnych skutków przyrodniczych wynikających z rozwoju turystyki na obszarach chronionych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student zna w pogłębionym stopniu i charakteryzuje oddziaływanie czynników antropogenicznych na środowisko przyrodnicze obszarów chronionych.	K_Wo1
EK_02	Wskazuje lokalne uwarunkowania i zagrożenia środowiska przyrodniczego wynikające z rozwoju infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych.	K_Wo2 K_Wo3
EK_03	Właściwie dobiera metody i techniki ograniczające negatywne przyrodnicze skutki turystyki i wskazuje sposoby udostępniania obszarów chronionych dla turystów.	K_Uo4 K_Uo6
EK_04	Prezentuje postawę ukierunkowaną na podejmowanie działań zmierzających do ograniczania negatywnych skutków środowiskowych wynikających z rozwoju turystyki.	K_Ko4 K_Ko5

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Zagospodarowanie turystyczne obszarów chronionych
Zasady udostępniania parków narodowych dla turystyki
Turystyka zrównoważona w świetle współpracy między samorządami lokalnymi i obszarami chronionymi
Turystyka kwalifikowana i edukacja ekologiczna
Przyrodnicze skutki rozwoju turystyki i rekreacji na obszarach chronionych

B. Problematyka zajęć terenowych

Treści merytoryczne
Przyrodnicze uwarunkowania udostępniania parków narodowych dla ruchu turystycznego.
Skutki rozwoju turystyki w parkach narodowych

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, sprawozdanie.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
Ek_01	kolokwium	w
Ek_02	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć terenowych, wypowiedzi ustne	w, z. terenowe
Ek_03	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć terenowych, wypowiedzi ustne	w, z. terenowe
Ek_04	obserwacja w trakcie zajęć terenowych, wypowiedzi ustne	z. terenowe

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena z przedmiotu ustalana w oparciu o ocenę z pisemnego kolokwium zaliczeniowego z pytaniami otwartymi oraz czynny udział w zajęciach terenowych. O ocenie z kolokwium decyduje średnia z ocen częściowych za odpowiedzi na poszczególne pytania.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	26
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, kolokwium)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, kolokwium, itp.)	16
SUMA GODZIN	52
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Zaręba D. 2020. Ekoturystyka. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Partyka J. (red.) 2002. Użytkowanie turystyczne parków narodowych. Ruch turystyczny – zagospodarowanie – konflikty – zagrożenia. Wydawnictwo Ojcowskiego Parku Narodowego, Ojców 2002.

Ziaja M., Wójcik T. 2016. Możliwości rozwoju turystyki w obszarach Natura 2000. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.

Staniewska-Zątek W. 2007. Turystyka a przyroda i jej ochrona. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.

Literatura uzupełniająca:

Wnuk Z., Ziaja M. 2007. Turystyka w obszarach Natura 2000. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.

Gotowt-Jeziorska A., Śledzińska J. (red.) 2008. Turystyka zrównoważona i ekoturystyka. PTTK, Warszawa.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej